

Здружение за еманципација, солидарност и еднаквост на жените на РМ – ЕСЕ,
членка на

Global movement for Budget transparency, accountability and participation

Здружението ЕСЕ како членка на Глобалното движење за Буџетска транспарентност, отчетност и партиципација бара од земјите од G20 да работат на унапредување на транспарентноста и отчетноста на своите буџетски процеси

5 септември, 2013 година

Здружението ЕСЕ како членка на Глобалното движење за Буџетска транспарентност, отчетност и партиципација (BTAP) ги повикува 20-те најголеми светски економски сили да бидат добар пример пред останатите земји во светот на тој начин што ќе се заложат за унапредување на буџетската транспарентност, отчетност и партиципација. Земјите од G20 треба да преземат постојани и решителни мерки за промовирање на буџетската транспарентност и отчетност во своите земји, наместо да се фокусираат на дискусија околу тоа како да ја унапредат транспарентноста и како да се справат со даночната непослушност.

Во неколку наврати Владата на Русија, која во моментот претседава со G20, потенцираше дека **“корупцијата и понатаму е најголема пречка за ефективен раст на глобалната економија”**. Но, и покрај ова сеуште постои потреба од унапредување на буџетската транспарентност како клучен механизам за сузбивање на корупцијата.

Според **Индексот на буџетска отвореност за 2012 година (ОВИ)¹**, девет – (9) од дваесетте најголеми светски економски сили (Аргентина, Австрија, Кина, Индија, Индонезија, Италија, Мексико, Саудиска Арабија, Турција) не се потполно транспарентни и не ги објавуваат сите значајни буџетски документи и имаат помалку од 70 поени од вкупно 100. А пак, Кина и Саудиска Арабија продуцираат оскудни буџетски податоци или пак воопшто не обезбедуваат податоци за државниот буџет.

За појаснување, дваесетте најголеми светски економски сили учествуваат со 90% од светскиот бруто домашен производ (БДП) и претставуваат 2/3 од вкупната светска популација. Затоа е потребно овие земји веднаш да преземат мерки и активности за унапредување на буџетската транспарентност и отчетност преку: навремено

¹ <http://survey.internationalbudget.org/>

публикување на сите 8 клучни буџетски документи² и нивно поставување на места достапни за јавноста; како и преку развивање на механизми за вклучување на граѓаните во процесот на донесување на одлуки од нивно значење, односно во буџетскиот процес и афирмација на значењето од учеството на граѓаните во буџетскиот процес. На земјите од G20 им претстои период на сериозно унапредување на нивното работење на начин што ќе ги елиминираат пречките кои водат до намалување на учеството на граѓаните при донесување на одлуки, како и во однос на повикување на своите држави на одговорност за одлуките кои ги донесуваат, а кои имаат влијание врз животот на нивните граѓани.

Р. Македонија според Индексот на буџетска отвореност 2012, е оценета со 35 од можни 100 поени и е најнетранспарентна држава помеѓу земјите на Балканот. Според Индексот, Р. Македонија не ги подготвува и објавува следните буџетски документи: Објаснување (Изјава) на буџетските параметри и начинот на формулирање на идниот буџет; Полугодишен извештај за реализација на буџетот и Граѓански буџет.

ЕСЕ, како членка на ВТАР е убедена дека буџетската транспарентност и отвореност на буџетскиот процес се базични алатки за спречување и борба против корупцијата. Бараме да се објават сите податоци поврзани со јавните ресурси, да се преземат сите потребни чекори за унапредување на буџетската транспарентност и отчетност и да се препознае граѓанинот како клучен актер во планирањето на распределбата на јавните средства.

За повеќе информации посетете ја официјалната страница на ЕСЕ – www.esem.org.mk или официјалната интернет страница на ВТАР – www.globalbtap.org

Лице за контакт: Дарко Антиќ (Координатор за мониторинг и анализа на буџети)

Е- mail: dantik@esem.org.mk

Телефон: +389 2 3298 295

За ЕСЕ и ВТАР: Здружението ЕСЕ е членка на Глобалното движење за Буџетска транспарентност, отчетност и партиципација (ВТАР) и потписник на Декларацијата од Дар ес Алам усвоена во ноември 2011 година. ЕСЕ е организација која работи на полето на мониторинг и анализа на буџети; следење на буџетските постапки и политики; следење на имплементација на здравствените буџети; унапредување на фискалната транспарентност во насока на унапредување на човековите права и олеснување на пристапот на граѓаните до основните јавни услуги.

² Осумте клучни буџетски документи се: објавување на параметрите врз основа на кои ќе се подготвува предлог буџетот пред да се започне со процесот на подготовка на истиот; предлог за извршување на буџетот пред Законот за буџет да биде усвоен од парламентарците на кој граѓаните би можеле да дадат свој импут во подготовката на драфт верзија на Законот за буџети; усвоен буџет; Граѓански буџет; периодичен извештај за реализација на буџетот (месечен и квартален); полугодишен извештај за реализација на буџетот; завршна сметка на буџет и извештај од извршена ревизија на буџетот.